

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci Adriany Frňkové „Nedotknutelnost diplomatických zástupců a diplomatické mise se zaměřením na případ Teherán“ předloženou na Univerzitě Karlově, Právnické fakultě

Diplomová práce je věnována problematice diplomatického a konzulárního práva. Práce je členěna na úvod, pět kapitol a závěr. Diplomová práce má rozsah 89 stran bez příloh, práce byla odevzdána v červnu 2016.

V úvodu své diplomové práce diplomantka vymezila cíle své práce, kterým je zhodnocení aplikace úmluv o diplomatických a konzulárních stycích Mezinárodním soudním dvorem ve věci diplomatického a konzulárního personálu USA v Teheránu. Dalším cílem je posouzení chování států zúčastněných na konfliktu a přiblížení některých historických souvislostí, které mohly hrát v jednání států roli. Cílem je také posouzení vyústění případu a zhodnocení vyřešení sporu (str. 1).

V první kapitole po úvodu se autorka zaměřila na rozbor výsad a imunit diplomatických zástupců a konzulárních úředníků a jejich povinností. Zaměřila se zde na úpravu obsaženou v příslušných vídeňských úmluvách. Mimo jiné zde vymezuje pojmy výsady a imunity. Dále se v této kapitole diplomantka zabývá výsadami a imunitami, které byly porušeny v případě Teherán. Pozornost věnuje i povinnostem diplomatických zástupců, konzulárních úředníků a dalších členů diplomatických misí a konzulárních úřadů. Zabývá se zde i otázkami zneužívání výsad a imunit jejich nositeli. V této souvislosti by mohla diplomantka vyjádřit svůj názor na to, co je chápáno pod pojmem těžký zločin u konzulárních úředníků (str. 24). Druhá kapitola je zaměřena na práva a povinnosti přijímajícího státu vůči diplomatické misi, konzulárnímu úřadu a jejím zástupcům. Mezi významné výsady a imunity nepochybně patří nedotknutelnost místností diplomatické mise – čl. 22 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích (str. 32.). V této souvislosti vystává otázka jak řešit situaci a jaké právní důsledky mohou nastat, když např. vypukne požár v místnostech mise a vedoucí diplomatické mise nedá souhlas ke vstupu hasičů přijímajícího státu.

Třetí kapitola diplomové práce je věnována vlastnímu případu Teherán z roku 1979. Nejprve zde autorka obšírně popisuje historické okolnosti a souvislosti, které předcházely danému případu a dále samotné události, které vedly k obsazení velvyslanectví USA

v Teheránu. Čtvrtá kapitola je zaměřena na proces v případě Teherán u mezinárodního soudního dvora. Diplomantka zde podrobně rozebírá rozsudek. Na str. 64 konstatuje, že Soud dále uvádí, že normy diplomatického práva tvoří self-contained régime. Co je tím myšleno? Byla by např. přípustná protioopatření v případě závažného zneužití diplomatických výsad a imunit. Dále v posledním odstavci na str. 64 se autorka zmiňuje o nevyužití opravných prostředků Íránem, jedná se skutečně o opravné prostředky? Pátá kapitola diplomové práce zahrnuje shrnutí případu Teherán. Zajímavé je zde začlenění odlišných stanovisek některých soudců. Mimo jiné je ve stanovisku na str. 69 řešena otázka ekonomických sankcí ze strany USA, jak tento případ hodnotit. Vystává také otázka podrobnějšího zhodnocení vojenského zásahu USA na osvobození rukojmí. Dále je v kapitole zahrnuta i podkapitola o dalších případech útoků na diplomatické mise, konzulární úřady a jejich zástupce. Následuje závěr obsahující shrnutí poznatků.

Pokud jde o hodnocení, dá se konstatovat, že diplomantka splnila cíle vymezené v diplomové práci. Práce má logickou strukturu, je však výrazně popisná zaměřená na tradiční téma. Lze si klást otázku jaký je přínos diplomové práce. Při zpracování své práce vycházela diplomantka z příslušných mezinárodních smluv a děl nauky, zejména českých autorů. Z formálního hlediska je práce napsána srozumitelným jazykem.

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tyto práce a **doporučuji** jí k ústní obhajobě. Při ústní obhajobě doporučuji, aby se diplomantka zaměřila na otázky obsažené v textu posudku. Dále aby se pokusila zhodnotit význam rozsudku v případě Teherán z hlediska dalšího právního vývoje. Případně by se mohla v obecnosti zamyslet nad otázkou zda musí stát přiznávat výsady a imunity osobám, které sice disponují diplomatickým pasem, nebyly ale cizím státem vyslány k výkonu jeho funkcí.

V Praze dne 12. 9. 2016

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.